

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Znak: WK-610/1/4/20

Katowice, 29 czerwca 2020 r.

Pan
Marcin Kotyczka
Wójt Gminy
Ornontowice

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 18 lutego 2020 r. do 30 kwietnia 2020 r. (w tym w okresie od 16 marca do 30 kwietnia 2020 r. w ramach wykonywania pracy zdalnej), kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Gminy Ornontowice** za okres od 1 stycznia 2016 r. do 30 kwietnia 2020 r.

Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono w protokole kontroli, podpisanym w dniu 8 maja 2020 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137).

W zakresie zamówień publicznych:

- *W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego zadania pn.: „Przebudowa sieci wodociągowej w Gminie Ornontowice (ul. Kolejowa etap III cz. I – od nr 90 do ul. Chudowskiej; etap II cz. 2 od nr 179 do 195; ul. Kolejowa – odcinek zasilający działki budowlane w rejonie komory wodociągowej; ul. Solarnia – etap I – przebudowa komory wodociągowej wraz z odcinkiem sieci przy ul. Zachodniej; etap II – ul. Solarnia). Budowa odcinka sieci wodociągowej przy ul. Bujakowskiej w rejonie nr 25” przeprowadzonym w 2019 r. stwierdzono, że nieprawidłowo sporządzono protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego (druk ZP-PN) poprzez:*
 - *zaniechanie zawarcia informacji, iż p. Joanna Jeleń – Sekretarz Gminy Ornontowice wykonywała czynności w ww. postępowaniu. Powyższym naruszono art. 96 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1986 z późn. zm.) w związku z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego*

(Dz. U. z 2016 r., poz. 1128). Stosownie do ww. przepisów, w trakcie prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający sporządza protokół, zawierający co najmniej informacje dotyczące osób wykonujących czynności związane z przygotowaniem postępowania o udzielenie zamówienia oraz osób wykonujących czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia.

Pani Joanna Jeleń – Sekretarz Gminy Ornontowice podpisała pismo nr ZWRZP.KW.00019.2019 z dnia 12 kwietnia 2019 r. w sprawie wezwania do złożenia przez Wykonawcę wymaganych dokumentów.

- wskazanie w pozycji 2 „Przedmiot zamówienia” punkt 4 „Wartość” nieprawidłowej wartości aktualnie udzielanej części zamówienia, tj. kwoty 240.960,93 zł, co stanowiło równowartość 55.885,37 euro, zamiast kwoty 487.605,19 co stanowiło równowartość 113.088,85 euro, jak wynikało z wniosku o wszczęcie postępowania na wydatkowanie środków publicznych, z kosztorysów inwestorskich oraz z ogłoszenia o udzieleniu zamówienia. Powyższe było niezgodne ze wzorem protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego ustalonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz.U. z 2016 r., poz. 1128).

Protokół został sporządzony przez Kierownika Referatu Zamówień Publicznych i zatwierdzony w dniu 29 maja 2019 r. przez p. Marcina Kotyczkę – Wójta Gminy Ornontowice.

Zadania w zakresie m.in. sporządzania protokołów postępowania należały do Kierownika Referatu Inwestycji. Bezpośredni nadzór w tym zakresie nad Kierownikiem Referatu Inwestycji sprawował p. Dariusz Spyra – Zastępca Wójta Ornontowice.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Ornontowice w zakresie prawidłowego sporządzania protokołu postępowania o zamówienie publiczne, stosownie do art. 96 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1843) oraz do załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2016 r., poz. 1128), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie udzielania dotacji:

– W 2017 r. przeprowadzono postępowanie na realizację zadania publicznego w zakresie wspierania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w 2018 roku, z naruszeniem wymogów określonych w art. 13 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2016 r., poz. 1817 z późn. zm.). W ogłoszeniu o konkursie nie zawarto informacji o zrealizowanych przez organ administracji publicznej zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztach w roku poprzednim, tj. w roku 2016, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 ww. ustawy.

Powyższe dotyczyło zarządzenia Nr 0050.0368.2017 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 28 grudnia 2017 r. o otwartym konkursie ofert na zadanie publiczne Gminy Ornontowice

w zakresie wspierania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w 2018 roku.

Zadania związane z przygotowaniem treści dokumentacji konkursowej wykonywał pracownik Wydziału Organizacyjnego. Nadzór nad pracownikiem sprawowała p. Joanna Jeleń – Sekretarz Gminy Ornontowice.

- Zaniechano ujęcia w księgach rachunkowych 2018 r. rozliczenia dotacji udzielonej z budżetu w kwocie 100.000,00 zł dla Fundacji Szafa Gra na realizację zadania pn.: „Teatr Naumiony – działania” w ramach zadania publicznego w zakresie wspierania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w 2018 roku.

W myśl art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r., poz. 395 z późn. zm.), do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym

W obowiązującej Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów (Tabela nr 4), stanowiącej załącznik nr 2 do zarządzenia Nr 120.001.2017 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 9 stycznia 2017 r. w sprawie przyjętych przez gminę zasad (polityki) rachunkowości ustalono zasadę, iż dokument dotyczący rozliczenia udzielonej dotacji sporządza się niezwłocznie po dokonaniu rozliczenia i przekazuje do Wydziału Finansowego i Budżetu.

Przyczyną powyższego było przekazanie przez Wydział Organizacyjny Urzędu Gminy Ornontowice do Wydziału Finansowego i Budżetu rozliczenia dotacji po zamknięciu ksiąg rachunkowych roku, w którym dotacja została przyznana.

Sprawozdanie z wykonania zadania publicznego przez Dotowanego wpłynęło do Urzędu Gminy Ornontowice w dniu 21 stycznia 2019 r., następnie zostało zaakceptowane w dniu 31 stycznia 2019 r., natomiast dopiero pismem nr WWO.ZD.00556.2019 z dnia 5 czerwca 2019 r. przekazano do Wydziału Finansowego i Budżetu informację o rozliczeniu i wykorzystaniu ww. dotacji zgodnie z przeznaczeniem.

Skutkiem powyższego, w księgach roku 2018 w ewidencji konta 224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” na dzień 31 grudnia widniało zobowiązanie z tytułu nierozliczonej dotacji w kwocie 100.000,00 zł. Ujęcia operacji rozliczenia dotacji dokonano dopiero w księgach rachunkowych roku 2019 pod datą 5 czerwca 2019 r.

Przyczyną powyższej nieprawidłowości było niedopatrzenie pracownika.

Zadania w zakresie rozliczania dotacji na podstawie sprawozdań z realizacji zadań publicznych należały do pracownika Wydziału Organizacyjnego. Nadzór nad pracownikiem sprawowała p. Joanna Jeleń – Sekretarz Gminy Ornontowice.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Organizacyjnego Urzędu Gminy Ornontowice w zakresie przygotowywania ogłoszeń o otwartych konkursach ofert stosownie do art. 13 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2019 r. poz. 688 z późn. zm.) oraz terminowego przekazywania do Wydziału Finansowego i Budżetu informacji o rozliczeniu dotacji, stosownie do postanowień Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów stanowiącej załącznik nr 2 do zarządzenia Nr 120.001.2017 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 9 stycznia 2017 r. w sprawie przyjętych przez gminę zasad (polityki) rachunkowości, mając na uwadze art. 20 ust. 1 ustawy z dnia

29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.) oraz art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie gospodarowania mieniem gminnym:

- *Do dnia 27 marca 2018 r. zaniechano opracowania planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, o którym mowa w art. 25 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn.zm.) – w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2016 r. a następnie w art. 25 ust. 2 i ust. 2a ww. ustawy – w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2017 r. Zgodnie z przywołanymi przepisami, gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości przez wójta polega w szczególności na sporządzaniu planów wykorzystania zasobu. Do dnia 31 grudnia 2016 r. zagadnienie regulował art. 25 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy Plany wykorzystania zasobu, opracowuje się na okres 3 lat (w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2017 r.).*

Zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika Wydziału Środowiska Przedsiębiorczości i Gospodarki Gruntami, w latach 2016-2017 nie został opracowany plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości ze względu na to, iż informacje zawarte w opracowanym na lata 2015-2017 planie, który wraz z projektem zarządzenia został przedłożony Wójtowi Gminy Ornontowice do akceptacji, okazały się nieaktualne, co spowodowało konieczność przeprowadzenia ponownej analizy.

Ostatecznie zarządzeniem Nr 0050.0399.2018 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 27 marca 2018 r. przyjęto plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości Gminy Ornontowice na lata 2018-2020.

Zadania związane z opracowaniem gminnego planu zagospodarowania przestrzennego należały do pracowników Wydziału Środowiska Przedsiębiorczości i Gospodarki Gruntami, nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik Wydziału.

Osobą odpowiedzialną w ww. okresie za gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości zgodnie z treścią art. 25 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami był p. Kazimierz Adamczyk – ówczesny Wójt Gminy Ornontowice.

W zakresie sprawozdawczości i księgowości:

- *Nieprawidłowo sporządzono kwartalne sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wg stanu na koniec IV kwartału lat 2016-2018 jednostki samorządu terytorialnego, w wierszu A.N3.2 – depozyty na żądanie. Powyższe polegało na tym, że ustalając stan środków pieniężnych na koniec ww. okresów, uwzględniono środki z tytułu niewykorzystanych do końca roku dotacji, zwróconych dysponentowi do 31 stycznia roku następnego i oświatowej subwencji ogólnej na styczeń otrzymanej w grudniu roku poprzedniego, a także środki z funduszu pracy oraz nie wykazano środków pieniężnych od urzędów skarbowych przekazanych w styczniu za grudzień i udziałów w PIT otrzymanych w styczniu za grudzień.*

W wyniku powyższego, w jednostkowym sprawozdaniu Rb-N wg stanu na koniec IV kwartału lat 2016 - 2018, w wierszu A.N3.2 depozyty na żądanie, wykazano saldo konta

133-00-01 Rachunek budżetu:

- wg stanu na koniec 2016 r. kwotę 512.018,96 zł, zamiast kwoty 299.873,10 zł, różnica 212.145,86 zł;

- wg stanu na koniec 2017 r. kwotę 409.377,78 zł, zamiast kwoty 133.547,64 zł, różnica 275.830,14 zł;

- wg stanu na koniec 2018 r. kwotę 531.440,44 zł, zamiast kwoty 188.281,53 zł, różnica 343.158,91 zł.

Zgodnie z § 13 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773), w sprawozdaniu Rb-N w układzie przedmiotowym prezentowane są należności wynikające z następujących tytułów: depozyty - rozumiane jako wartość należności wynikających ze złożonych depozytów. Do depozytów zalicza się przede wszystkim depozyty złożone w banku. W kategorii depozyty jednostka nie wykazuje środków znajdujących się na rachunku bankowym na koniec IV kwartału, otrzymanych od innej jednostki lub na rzecz innej jednostki, które będzie zobowiązana zwrócić w wyniku rozliczenia w następnym kwartale, z uwzględnieniem okresu przejściowego, np. dotacji. Takie środki wykazuje jednostka, której zostały one zwrócone w kwartale następnego roku budżetowego i zaliczone przez nią do środków poprzedniego okresu sprawozdawczego, czyli IV kwartału. Jednostka nie wykazuje również środków, które otrzymała na rachunek, a które dotyczą wykonania zobowiązań przyszłego okresu sprawozdawczego - kwartału następnego roku budżetowego. Takie środki jako depozyt wykazuje jednostka, która przekazała te środki np. na wynagrodzenia dla pracowników innej jednostki ponoszone w następnym okresie sprawozdawczym, tj. w I kwartale roku budżetowego.

W myśl § 14 pkt 9 Instrukcji sporządzania sprawozdań, o której mowa powyżej, w części A Należności oraz wybrane aktywa finansowe sprawozdania Rb-N wykazuje się: w wierszu N3.2 - wartość depozytów na żądanie, tj. przede wszystkim środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych, które w każdej chwili mogą być zamienione na gotówkę w całości lub w części bez znaczących ograniczeń; głównie dotyczy to sald na rachunku bieżącym jednostki. W tej kategorii mieszczą się również wszelkie depozyty, złożone przez jednostkę, której dotyczy sprawozdanie, w postaci np. kaucji, bez wskazanego terminu zwrotu.

Stosownie do § 10 ust. 4 ww. rozporządzenia, sprawozdania należy sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

W sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wg stanu na koniec IV kwartału 2019 r. prawidłowo wykazano środki na rachunkach bankowych pomniejszone o środki z tytułu niewykorzystanych do końca roku dotacji, zwrócone dysponentowi do 31 stycznia roku następnego i oświatowej subwencji ogólnej na styczeń otrzymanej w grudniu roku poprzedniego, a także środki z funduszu pracy oraz uwzględniono środki pieniężne od urzędów skarbowych przekazanych w styczniu 2020 r. za grudzień 2019 r. i udziałów w PIT otrzymanych w styczniu 2020 r. za grudzień 2019 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów ww. Instrukcji.

Sporządzanie sprawozdań Rb-N w latach 2016-2018 należało do byłego Naczelnika Wydziału Finansowego i Budżetu, Zastępcy Naczelnika Wydziału Finansowego i Budżetu oraz Inspektora ww. Wydziału. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Celina Nowak – były Skarbnik Gminy Ornontowice.

Sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (część sporządzoną na podstawie ksiąg rachunkowych organu) podpisali: za 2016 r. p. Kazimierz Adamczyk – były Wójt Gminy Ornontowice oraz były Zastępca Naczelnika Wydziału Finansowego i Budżetu, za 2017 r. p. Kazimierz Adamczyk – były Wójt Gminy Ornontowice oraz p. Celina Nowak – były Skarbnik Gminy Ornontowice, za 2018 r. p. Marcin Kotyczka – Wójt Gminy Ornontowice oraz z upoważnienia Skarbnika Inspektor Wydziału Finansowego i Budżetu.

Zbiorcze sprawozdania Rb-N za ww. okres podpisał: p. Kazimierz Adamczyk – były Wójt Gminy Ornontowice (2016 r. i 2017 r.), z upoważnienia kierownika jednostki p. Joanna Jeleń – Sekretarz Gminy Ornontowice za 2018 r., za 2016 r. podpisał były Zastępca Naczelnika Wydziału Finansowego i Budżetu a za 2017 r. i 2018 r. podpisała p. Celina Nowak – były Skarbnik Gminy Ornontowice.

Wniosek nr 3

Sporządzać sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych, stosownie do zasad określonych w § 13 ust. 1 pkt 4 i § 14 pkt 9 i 10 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773) oraz § 10 ust. 4 ww. rozporządzenia.

- *W latach 2016 - 2019 nieprawidłowo sporządzono jednostkowe sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, kwartalnych Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych oraz kwartalnych Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji dla jednostki Urzędu Gminy Ornontowice i organu.*

Powyższym naruszono § 6 ust. 1 pkt 1 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1015 z późn. zm.) i rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 109 z późn. zm.) oraz § 4 ust. 1 pkt 1 i § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. Nr 43, poz. 1773). Stosownie do ww. przepisów dotyczących sprawozdawczości budżetowej, sprawozdania jednostkowe - są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych na podstawie ksiąg rachunkowych; zbiorcze, w szczególności sprawozdań jednostkowych - są sporządzane przez przewodniczących zarządów jednostek samorządu terytorialnego m.in. na podstawie sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu. W myśl wskazanych przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r., sprawozdanie jednostkowe to sprawozdanie - sporządzane przez kierownika jednostki sporządzającej takie sprawozdanie na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej danej jednostki oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki. Zgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia, w przypadku jednostki samorządu terytorialnego własne sprawozdanie jednostkowe obejmuje swym zakresem zarówno urząd będący jednostką budżetową, jak i jej organ.

Powyższe polegało na:

- *sporządzaniu ww. dwóch odrębnych sprawozdań, tj. odrębnie dla organu i Urzędu Gminy Ornontowice na podstawie prowadzonych ewidencji księgowych.*

- wykazaniu w jednostkowych sprawozdaniach Rb-27S sporządzonych za ww. okresy dla organu, skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) podatków od nieruchomości, podatku od środków transportowych oraz z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi zamiast w jednostkowych sprawozdaniach dla Urzędu Gminy Ornontowice.

Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi przez Skarbnika Gminy, ze względów technicznych skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz skutki udzielonych ulg i zwolnień były ujęte w sprawozdaniach generowanych w programie BeSTi@ dla organu (pozycje w sprawozdaniu dla jednostki były nieaktywne). Obecnie do sporządzania, przekazywania i kontroli sprawozdań budżetowych przeznaczony jest specjalistyczny program BeSTi@, który to generuje odrębne sprawozdania zarówno dla urzędu gminy jak również dla organu. Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do ww. rozporządzenia z dnia 16 stycznia 2014 r. oraz załącznik nr 36 do rozporządzenia z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawozdaniach jednostkowych z wykonania planu dochodów budżetowych, gminy za: marzec, czerwiec, wrzesień i za rok – wypełniają m.in. kolumny „Plan (po zmianach)”, „Należności”, „Potrącenia”, „Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)”, „Dochody otrzymane”, „Saldo końcowe”, „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy”, „Skutki udzielonych ulg i zwolnień...”, „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy”.

Powyższe sprawozdania Urzędu Gminy, organu oraz zbiorcze zostały podpisane:

- za 2016 r.: przez p. Kazimierza Adamczyka – byłego Wójta Gminy Ornontowice i p. Celinę Nowak – byłego Skarbnika Gminy Ornontowice oraz byłego Zastępcę Naczelnika Wydziału Finansowego i Budżetu;
- za 2017 r. przez p. Kazimierza Adamczyka – byłego Wójta Gminy Ornontowice i p. Celinę Nowak – byłego Skarbnika Gminy Ornontowice;
- za 2018 r. przez p. Marcina Kotyczkę – Wójta Gminy Ornontowice oraz p. Joannę Jeleń – Sekretarza Gminy Ornontowice oraz p. Celinę Nowak – byłego Skarbnika Gminy Ornontowice oraz posiadających upoważnienie pracowników Wydziału Finansowego i Budżetu (sprawozdania Urzędu Gminy Ornontowice i organu);
- za 2019 r. przez p. Marcina Kotyczkę – Wójta Gminy Ornontowice oraz p. Dariusza Spyry – Zastępcę Wójta Gminy Ornontowice oraz p. Aleksandrę Sewerin – Skarbnika Gminy Ornontowice.

Wniosek nr 4

Zapewnić prawidłowe sporządzanie sprawozdań: Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych, Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji dla Urzędu Gminy Ornontowice oraz organu jak również w zakresie skutków obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych ulg i zwolnień, skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczonych za okres sprawozdawczy,, stosownie do zasad określonych w § 6 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1393 z późn. zm.) oraz § 4 ust. 1 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu

terytorialnego stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia, § 4 ust. 1 pkt 1 i § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie podatku od nieruchomości:

- *W latach 2016 - 2020 do dnia kontroli, zaniechano dokonania prawidłowych czynności sprawdzających, celem ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami wobec trzech podatników podatku od nieruchomości. Zgodnie z art. 272 pkt 3 oraz art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.), organy podatkowe pierwszej instancji, dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.*

Ponadto, organ podatkowy nie skorzystał z możliwości przeprowadzenia u ww. podatników kontroli podatkowej, o której mowa w art. 281 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. Zgodnie z przytoczonym przepisem, organy podatkowe pierwszej instancji mogą również przeprowadzić kontrolę podatkową u podatników. W myśl art. 281 § 2 ww. ustawy, celem kontroli podatkowej jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego.

Powyższe dotyczyło:

- *podatnika prowadzącego działalność gospodarczą o numerze karty kontowej 0/865, który w informacji w sprawie podatku od nieruchomości, złożonej 7 stycznia 2016 r. do Urzędu Gminy Ornontowice, wykazał do opodatkowania m.in. grunty i budynki związane z działalnością gospodarczą, a nie wykazał do opodatkowania budowli zajętych pod działalność gospodarczą.*

W myśl art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają m.in.: budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Stosownie do art. 1a ust. 1 pkt 2 wskazanej ustawy, budowla to obiekt budowlany w rozumieniu przepisów prawa budowlanego niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, a także urządzenie budowlane w rozumieniu przepisów prawa budowlanego związane z obiektem budowlanym, które zapewnia możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem.

- *podatników o numerach kart kontowych 1/78, 1/31 (jednostki oświatowe), którzy w deklaracjach na podatek od nieruchomości na lata 2016-2019 nie wykazali powierzchni pomieszczeń przeznaczonych do zadań z zakresu medycyny na gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Ww. podatnicy deklarowali powierzchnię zajmowanych budynków i gruntów jako zwolnioną z podatku od nieruchomości na podstawie ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm.).*

Podatnik o nr karty kontowej 1/78 w korekcie deklaracji na 2020 r. złożonej 25 lutego 2020 r. do Urzędu Gminy Ornontowice wykazał powierzchnię 19,02 m², która jest przeznaczona na świadczenie usług zdrowotnych na podstawie zawartej umowy użyczenia

z Gminnym Ośrodkiem Zdrowia w Ornontowicach i tak też ta powierzchnia została opodatkowana.

Podatnik o nr karty kontowej 1/31 w deklaracji na podatek od nieruchomości złożonej na rok 2020 oraz w korekcie tej deklaracji, złożonych do Urzędu Gminy Ornontowice w dniach 20 stycznia 2020 r. i 12 marca 2020 r., nie wykazał do opodatkowania powierzchni 17 m², przeznaczonej na gabinet profilaktyki zdrowotnej na podstawie umowy użyczenia z dnia 3 stycznia 2020 r. zawartej z Dyrektorem Gminnego Ośrodka Zdrowia w Ornontowicach.

W myśl art. 68 ust. 1 pkt 11 oraz art. 103 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, do zadań dyrektora szkoły publicznej należy zapewnienie uczniom możliwości korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej spełniającego szczegółowe wymagania oraz wyposażonego w sprzęt określony w rozporządzeniu w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej w części dotyczącej warunków realizacji świadczeń gwarantowanych pielęgniarstwa lub higienistki szkolnej. Do jego zadań należy także współpraca z pielęgniarką albo higienistką szkolną, lekarzem i lekarzem dentystą, sprawującymi profilaktyczną opiekę zdrowotną nad dziećmi i młodzieżą.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 10, art. 3 oraz art. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 618 z późn. zm.), działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania są działalnością w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych. Świadczenia zdrowotne mogą być udzielane m.in. przez osoby fizyczne wykonujące zawód medyczny lub przez grupową praktykę pielęgniarek. Stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają budynki lub ich części. W myśl art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, od podatku od nieruchomości zwalnia się publiczne i niepubliczne jednostki organizacyjne objęte systemem oświaty oraz prowadzące je organy, w zakresie nieruchomości zajętych na działalność oświatową. Zwolnienie to nie dotyczy jednak przedmiotów opodatkowania zajętych na działalność gospodarczą inną niż działalność oświatowa.

Zadania dotyczące wymiaru podatków, kontroli podatkowej należały do pracowników Wydziału Finansowego i Budżetu. Nadzór w tym zakresie sprawowały p. Aleksandry Sewerin – Skarbnik Gminy Ornontowice od dnia 12 marca 2019 r., a poprzednio p. Celina Nowak – były Skarbnik Gminy Ornontowice.

Wniosek nr 5

Ponownie przeanalizować prawidłowość opodatkowania nieruchomości pozostających w posiadaniu podatników o numerach kart kontowych: 0/865,1/31,1/78 celem ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wszcząć w trybie art. 165 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r., poz. 900 z późn. zm.) postępowanie podatkowe w celu prawidłowego ustalenia podstawy opodatkowania, mając na uwadze wymogi ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1170 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej